

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adóznak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 16 fill.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 60 fill. Nyiltér petit sora 60 fill.</p>
--	--	---

A művelődés apostolai.

(Dr. Török.) A modern társadalmat vezető eszmék között mindinkább nagyobb tért hódít az az eszme, hogy egy nép boldogulásához feltétlenül szükséges annak szellemi műveltsége. Nem beszélünk boldogulásról és a többi ilyen fogatható fogalmakról úgy, mint azt a szónokok és publicisták erkölcsi jólétre és lelki harmóniára célozgatva szokták, hanem a nép boldogulását a legmaterialisabb értelemben és így legközelebb fekvő értelmében használom itt. Beszélék a nép anyagi jólétéről.

És az anyagi jólét, mint fentebb mondtam, szoros összefüggésben van a műveltség állapotával, mit nemzetek példái bizonyítanak. Az angol és a német nép szellemi előkelőségük mellett a gazdaság mezején elsőrendű szerepet játszanak. És e kettő között természetszerű az összefüggés.

Mi a sarkfeltétele a művelődés fejlődésének? A nép természetes alkotottsága. Ebben a tekintetben a magyar nép talán páratlan az emberiség nemzetei között. És mi az oka mégis, hogy elretentő az analphabeták száma és a középosztály szellemi niveauja oly alacsony fokon áll a nyugati társadalmakéhoz képest, hogy merész hízélgéssel mondhatjuk csak azt középosztálynak. Nálunk hol a bajok kútforrása? Tagadhatatlanul a népoktatás embrionális voltában.

Utópisztikus ábrándkép a népoktatás államosítása, hisz ehhez óriási anyagi hatalom volna szükséges. De csirájában volna orvosolható a baj, ha a tanítóképezdek működését szigorú körülményekkel és legnagyobb lelkiismerettel figyelnék meg. Tagadhatatlan és szomorú tény, hogy a képezde hallgatóit nem szabad megrostálnunk. Ugyan kimaradna a rostában, ki az, ki nem szükségéből lép e pályára? Mert nincs a világnak több ily silányul és igazságtalanul javadalmazott állása, mint a tanítóé. Ha van valakinek ambíciója, hogy a művelődés nemes terjesztésének apostola legyen, kit nem riaszt el a megélhetés lehetetlensége?

Ha megfontolom, talán nincs is a népoktatásnál felelősségteljesebb hivatás. Többnyire, különösen vidé-

ken, az apa a tanító tanácsára adja a fiát valamely mesterségre, vagy pedig iskoláztatja tovább. Hány embernek jövője pályája nyugszik a tanító kezei közt, s mily kímült élelítés szükséges ahhoz, hogy e nemes hivatásnak megtudjon felelni. Mindenki érzi, hogy azok az ütlegek, melyet valamikor tanítójától kapott, sok fejlődő rossztól mentették meg a rügyező lelkivilágot. Nos? ily hivatás lehet-e akárkinek a kezében és lehetséges-e, hogy e hivatásnak nemes művelői akadjanak, míg azzal együtt jár a nyomorgás sorsa? Nem hiszem. Ez oiy kérdés, melyre érdemes néhány gondolatot pazarolni.

— **Botrány a parochián.** Mióta Hegyi Antalt visszahelyezték állásába, nem éppen a ritka esetek közé tartozik a botrány, a mit szeretett lelkipásztorunk Hegyi Antal mentül sűrűbben iparkodik rendezni a r. kath. hívők szórakoztatására.

A sok botrány közül egyről éppen most vettünk tudomást olyképen, hogy az illető, kit Hegyi provokált a botrányra, szerkesztőségünket egy levéllel kereste fel, melyben leírja az egész esetet. A levelet, amennyiben abban olyan kitételek vannak, melyek ujságba nem valók, nem közölhetjük, de az esetet alább közre adjuk.

Szemes Antal vasmegyei születésű szabó, mint egy 17 évvel ezelőtt hozzánk vetődött és itt meg is nősült. Azonban a mestersége annyira gyöngén ment, hogy abból nagy családját nem volt képes eltartani, minek következtében azzal felhagyva részes lett. Most eszébe jutott, hogy visszamegy szülővárosába Perczel községbe.

E végből bement a parochiára, hogy keresztelő levelet, melyet nősülése alkalmával a parochián visszatartottak, kikérje.

A plébánia hivatalban Hegyi Antalt találta, kinek dicsérettessék a Jézus Krisztussal tisztességesen köszönt.

Hegyi midőn megkérdezte, hogy «mit akar», hát előadta, hogy keresztelőleveléért jött, melyet nősülése alkalmával itt visszatartottak.

«Kérje attól, akinek adta», rivalt rá Hegyi.

«Kérem föltisztelendő ur. legyen szives kikeresni a parochia levéltárából» könyörgött Szemes Antal.

«Hát keresd ki, ha akarod!» vágta oda a bösz plébános.

«Én kikeresném, de attól félek, hogy összeforgatom a levéltárt és akkor a plébános ur megharagszik rám» jegyezte meg Szemes.

«Takarodjál ki innen: mert kilöklek» üvöltött szelidlelkű szent atyánk.

Azonban Szemes Antal csak forszírozta a keresztlevelet.

Erre Hegyi mellett ragadta Szemest és lökdödni kezdte, sőt a kabátját is megragadta és akarta kilödítani.

Szemes ekkor megfogta Hegyit és valóságos dulakodás fejlődött ki köztük. Egymást össze-vissza rángatták és hempergették. Mi közben Szemes mindenféle címekkel: «csozó» stb. azon felül rettenetesen káromkodott.

A küzdelem közben kigurultak a folyosóra és ott folytatták a birkozást. De midőn Hegyi látta, hogy folyt a letöpri Szemes, hát egy kedvező pillanatot felhasználva, beugrott a szobába és az ajtót hirtelen becsapva magára zárta.

Ezután csak a csukott ajtón keresztül traktálták egymást mindenféle ékes titulussal, míg végre — Szemes elhagyta a parochiát. Hegyi pedig, mint aki legjobban végezte dolgát, a templomban erkölcsi oktatást adott a népnek a keresztény türelemről és önmegtartózkodásról.

Schusztér Konstantin néh. váci püspök szelleme fehér galamb képében megjelenvén a küzdelem színterén mondván: «Ez az én szerelmes fiam, kibem nekem kedvem telt».

— **Tág lelkiismeret.** Azt hisszük, hogy emlékeznek még t. olvasóink a tavaly nyári bíró-választásra, midőn L. Tóth István mellett Hegyi Antalék annyira kitétek magukat. Hiszen végletekig agitáltak mellette, sőt azon esetben, ha nem jelölte volna Mátéffy Kálmán főszolgabíró, hát a felheccelt népet puskacső elé állította volna Hegyi Antal, sőt lehet, hogy ez kis takaros vérfürdőt is rendezett volna L. Tóth István érdekében.

Pedig Hegyi Antalék épp oly jól tudták mint mi, hogy akár melyik egyszerű földmives ember hivatottabb a bírói szék betöltésére, mint L. Tóth István, akit komolyan venni még akkor sem lehet, midőn saját énjéről van szó, midőn saját érdeke forog kockán.

Hiszen L. Tóth István azzal sem volt tisztába, hogy meddig terjed a hatásköre egy községi bírónak. Azt hitte, hogy legalább is egyenrangú és egyenlő hatáskörrel bír, mint egy vármegyei alispán. Csak is szük látkörének tulajdoníthatjuk azon eljárását: midőn a bírói székből egy községi közgyűlés alkalmával formálisan lázított és Herke Ferenczet ok nélkül letámadta és az általa becsődített csöcseléket ellene uszította.

Az is megtörtént, hogy a községgel szerződéses viszonyba lévő bérlőnek az előjáróság, vagy a közgyűlés megkérdezése, vagy legalább utólagos jóváhagyása reményében fizetés halasztást adott.

A község által alkalmazott hidász elcsapta minden elfogadható ok nélkül sőt ezen eljárását nem a községi közgyűlésnek sem az előjáróságnak be nem jelentette egyszóval: olyan viselkedést tanúsított aminőt csak olyan egén felől tételhetünk fel, aki annyi komolysággal sem rendelkezik, mint egy ellemi iskolás fiú.

Midőn sok minden szabálytalan és törvénybe ütköző kihágásért, állásától felfüggesztették, kik csapták miatta a legnagyobb lármát, kik vádolták a főszolgabíró és az egész vármegyét igazságtalan cöszakoskodásért — mint Hegyi Antalék.

Most pedig, ugyan csak Hegyi Antalék mennek neki L. Tóth Istvánnak és

lerángatják a sárgaföldig; ki gunyolják és kipellengérezik.

Hát ebből csak az a tanulság, a Hegyi pártnak annyira tág a lelkiismerete, hogy ha érdekük úgy kívánja, a népet ma egyes emberekért csendőrszurony elé viszik, és holnap, ha érdekük úgy kívánja, ugyan azt az embert kidobják, kipellengérezik.

A közgyűlésből.

Közgyűlés volt április hó 5-én, melyen Csejthey Lajos bíró betegeskedése miatt Sinkó Imre II-od bíró elnökölt. — a közgyűlésre Hegyi Antal is kapott meghívót és annak derekán be is állított a közgyűlési terembe, megczáfolva azokat, akik azt hitték, hogy most már fenytő ügyeinek befejezését visszavonulva várja be.

Szemes Antal furcsa kérelmét a képviselő testület elutasította és nem utalt ki részére 30 frtot, hogy Csongrádról elköltözzék.

Bodák Gyovai Lajos hidászt L. Tóth István bíró korában kihallgatás nélkül bocsátotta el, ezen önkény ellen a hidász felebbezéssel élt és a képviselő testület e felebbezésnek helyt adva, Bodák Gyovai Lajost állásába visszahelyezte.

Tudomásul vette a képviselő testület, hogy a törvényhatósági bizottság 25/1900. sz. határozatával megsemmisítette a közgyűlés 260/1899. sz. azon határozatát, melylyel Hegyi Antal indítványára kimondott, hogy Sóblya Gyula és Holló Adolf községi jegyzők Ludrovai Tóth István bírónak állásába való visszahelyezését a közgyűléseken előadókul részt nem vehetnek, mert a községi képviselő testületet egyáltalán nem illeti meg azon jog, hogy az előjáróság egyes tagjait a törvény is a szervezési szabályrendelettel megállapított működési körükbe korlátozza; továbbá mert a községi bírónak állásától az illetékes fegyelmi hatóság által történt felfüggesztése és a községi jegyzők előadói működése között semmiféle összefüggés fenn nem forog, a kétségtelenül megállapítható, hogy a képviselő testület ezen határozata meghozatalánál a magán bosszú vak eszközevé súlyed és nemes hivatásáról megfélemlítve oly ténnyel lépett, a melyen működésével a község nyugalalmát és a községi administratio magasabb érdekeit egyaránt veszélyezteti.

Tudomásul vette a képviselő testület a törvényhatósági bizottság 80/1900. sz. határozatát, melylyel megsemmisítette a közgyűlés 194/1899. sz. azon határozatát, melylyel silány ürügyek alatt a község és Szlávik János között a népkert bérletére létrejött szerződést annak lejáratá előtt felmondta.

Örvendetes tudomásul vette a képviselő testület a kereskedelmi miniszter 89103.IV. 1899. sz. rendeletét, melylyel a Duna-Tisza csatorna terveinek felvételére Hozspotzky Alajos miniszeri osztálytanácsos urat küldte ki.

Tudomásul vette a képviselő testület, hogy a törvényhatósági bizottság a Szt. Háromság téréből a polgári leányiskola részére területet hasított ki, a bemutatott vázrajzot pedig azon módosítással hagyta jóvá, hogy az éles csücskök kihagyásával a leány polgári iskola céljaira csupán 600 □-ól területet enged át.

A Tisza-Körösügyi társulat túlmagas közterheinek mérséklése céljából minden lehető eszköz alkalmazása végett az előjáróságot bizta meg és felkérte Ujhelyi Nándor és Réti Ferencz urakat, hogy az előjáróságot támogatva egész nagy befolyásuk latba vetésével a Tisza-Körösügyi társulat nehéz viszonyain könnyíteni segítsenek.

Turi A. Pál tanácsnok javaslatba hozta, hogy a homoki kápolnától a bukrosig vezető ut, a bukrosi birtokosság megtakarított pénzéből és közmunkaalap terhére agyagoltassék ki, minthogy azonban a bukrosi birtokosság az utépítést még el nem határozta, e határozat hozataláig

a képviselő testület az ügy tárgyalásába nem bocsátkozik.

A elemi biztosító részvénytársaság a község tulajdonánál képező épületeit is egyéb eléghető javait 215.462 korona értékben évi 562 K. 52 fl. díjért ajánlotta biztosítani; evvel a legközelebbi 6 év alatt mintegy 900 fl. biztosítási díj lenne megtakarítva, a közgyűlés azonban érdemleges határozathozatal előtt, az ajánlatlévő részvénytársaság alapszabályainak beszerzését határozta el.

A közgyűlés tudomásul vette a betétszerkesztő bizottságnak hirdetményét, hogy a csongrádi betétszerkesztés 1900. apr. 2-án vette kezdetét.

Jóváhagyta a közgyűlés a holt Körös medrének belvizesabályozására kötött egységet.

A községet illető halászati jogot Dragon Mihálynak évi 120 K. bérösszegért 1902 decz. 31-ig terjedő 3 évre mint legnagyobb ajánlatot tévőnek bérbe adta.

A toronyba 2 tűzört alkalmaz 100-100 forint fizetéssel, és ezeket a harangozásra is kötelezi, de a rendőrség szaporításába bele nem megy.

Megbízta az előjáróságot, hogy egy 10 kamrás körkemence terveit készítse el, és

Szoboda Ferencz önálló indítványának elfogadásával szótöbbséggel elhatározta, hogy a Csongrád-Sövényházi ármentesítő és belviz szabályozó társulatnak egy pár hét előtt küldöttéleg megsürgött ügyeit a község költségére kiküldendő a bíró Szoboda Ferencz és Hegyi Antalból álló küldöttség útján megsürgött, és kéri a földművelési miniszer urat, hogy a Csongrád-Sövényházi ármentesítő és belviz szabályozó társulatnál ne úgy szavazzon a közgyűlés a hogy a Tisza mentén valamennyi társulatnál és a hogy a miniszer a törvényre való hivatkozással elrendelte, hanem úgy, amint azt Szoboda Ferencz a törvényből kimagyarázza.

Ők csak esalnak.

A «Tiszavidék» majdnem minden számában előfordul néhányszor, a «loptak és esáltak» hres jelszava, de sohasem vonatkoztatják határozott egyénekre, csak úgy általánosságban szól az ének, hogy az isteni népek legyen mit beadni maszlagként. Ők nem loptak, mert «a misepénzek szabálytalan kezeléskölytán csupán elveszték a kezemen», — így nyilatkozott Hegyi Antal a püspökhöz intézett levelében és a törvény is csak sikhsztásnak fogja minősíteni az ilyen pénzeltűnést. A betöréses lopásért pedig, még csupán jogerősen vád alá van helyezve Hegyi Antal, az Úr, ezen «legszerényebb káplánja», de még elítélve nincs, hát hogyne kiabálna ő hát tüzet, mikor a saját háza fedelén ott pislog a tüzes kanóc.

Hát a csalással hogy is vagyunk? Kik azok, akik esalnak? még eddig nem sikerült Hegyinek, a család hajszálnyi árnyékát is bizonyító adatot előkeríteni, dacára, hogy áldatlan szereplésének ideje alatt minden lehető elkövet, hogy valamely terhelő adatot tudna előkeríteni, ellenben a mult közgyűlés igen érdekes adatot szolgáltatott nekünk kézhez, hogy ugyanazon megítéző minősítést fűzzünk névhez, személyhez, melylyel ők általánosságban oly örömmel dobálóznak, de mi ezt nem tesszük, mert mi most is tárgyilagosaak maradunk, s épp ezért leírjuk a száraz jelenetet, gyönyörködjenek benne olvasóink és szíveik meg az érdekelték. Mi arról nem tehetünk, hogy akiről alább szó lesz, az Hegyinek kebel barátja, (a zsák megtalálja a foltját) ahhoz meg kevésbbé nem közünk, hogy az ellenzék és majdan az új takarékos ügyeit is, ez a jó ember lesz hivatva vezetni.

A mult közgyűlésen ugyanis arról volt szó, hogy a közgyűlés azon határozatát, miszerint Szlávik Jánosnak a népkerti bérlete fölmondandó, mert nem fizette pontosan a bérösszeget, a törvény-

hatóság megsemmisítette, mert beigazolást nyert, hogy az akkori fölszentelt bíró, Ludrovai, (aki azóta már Lúd-Róvai lett a Hegyiek szemében, mert kimerte mondani véleményét egy 48-as közgyűlésen) tehát az akkori bíró halasztást adott Szláviknak. Horváth képviselő ezt nem vette tudomásul, sőt követelte, hogy az akkori közgyűlési határozatnak, mely szerint Kovács János ügyvéd által peresítendő lett volna Szlávik, elég tétessék és keserűen panasolta Csejthey Lajos bíró urat, mert Kovács János ügyvédnek nem írt alá egy kitöltetlen meghatalmazást. Sóblya jegyző úr nyomban megadta a választ a következőkben: Igaz, hogy én tanácsoltam Csejthey bíró úrnak, hogy ne írja alá Kovács ügyvédnek a meghatalmazást és ovatos-ságra figyelmeztettem őt ez emberrel szemben, még pedig azért, mert az előjáróság elhatározta, hogy miután ez ügy meg lett felebbezve, bevárando a törvényhatóság határozata, mert bár igaz, hogy birtokon kívüli fellebbezhetőséggel hozott ezen közgyűlési határozat, éppen azok érdekében, akik annak idején ezt névszerint, vakon megszavazták Hegyi indítványára, éppen ez okból, nehogy azoknak, akik ezt megszavazták, — a törvény értelme szerint fizetni kellessék a perköltségeket, melyet Hegyi Antal okozott volna nekik, hogy barátjának, Kovácsnak egy zsiros pör által egy kis jövedelmet hozzon a konyhára. Miután pedig Kovács fiskális minden áron pert akart ez ügyből csinálni, minthogy nagyon természetes is, mert nem azért jött ő Csongrádra, hogy itt is zabot hegyezzen, hanem ügyvédeskedni és mert bizonyára biztatást kaphatott, hogy, ha a magán felektől nem kapna megbízatást, majd gondoskodva lesz, hogy a városnak mesterségesen előidézett peres ügyekben ő legyen megbízva. Nos tehát, miután ő ezt a pert sem akarta kisiklani hagyni kezeiből és mert tudta az előjáróság intenióját és álláspontját ismerte, úgy akart segíteni, hogy beállított a bíró úrhoz, hogy a Szilárdy-féle perben adjon neki meghatalmazást és ebbe tett egy üres, kitöltetlen meghatalmazást, melyet a bíró úr minden mellék gondolat nélkül aláírt s így, a Szilárdy-féle perre kieszközölt meghatalmazást fölhasználta a Szlávik-féle perben. Ezért nem írták neki alá a más esetben kitöltetlenül előterjesztett meghatalmazást és ezért kellett Kovács fiskális ellen óvatosan eljárni.

Ezt a magyarázatot a képviselő testület szó nélkül tudomásul vette, Horváth is, mert egyetlen szót se tudott munkaadójának méntességére fölhozni.

Hegyi Antal úr! az ilyen eljárást önök hogy minősítik?

UJDONSÁGOK.

— Halalozás. Közéletünknek egyik kitünősége hunyta le örökálmra szemét. Dr. Réti János orvos nincs többé. Ő, a ki aggkorában is szeretettel ölelte kebelére e város népét, melyet szívéből szeretett s melynek lakosait önzetlenül gyámolította, megszűnt élni. Egy város közönségének hálája, szeretete állja körül koporsóját és kíséri utolsó útjára őt, a nemes emberbarátot, az orvosok mintaképét. Életében számos kitüntetés érte; lett megyei főorvos, az egyetem disztudora s a koronás aranyéremkereszt tulajdonosa; de minden kitüntetésnél többre becsülte e város lakóinak szeretetét s majdnem halála napjáig gyógytatta a test és lélek sebeit. Igen, a lélek sebeit is, mert vigasztaló szavával reményt öntött a csüggedőkbe. E nemes férfiú halála nemcsak városunk közönségére, hanem az orvosi tudományra is nagy csapás. Áldásdús közéleti szereplésével lapunk jövő számában bővebben foglalkozunk. A család a következő gyászjelentést adta ki. Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik áldott és drága emlékü jó édes atyjok, ipósok, nagyatyjok, és dédatyjoknak dr. Réti János Csongrádvármegye nyug. tiszti főorvosa, a budapesti Kir.

Magy. Tudomány-Egyetem Disztudora, a Koronás Aranyéremkereszt tulajdonosának, áldásdus élete 81-ik évében, f. hó 6-án reggeli 6 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai f. hó 8-án d. u. 3 $\frac{1}{2}$ órakor fogtak róm. kath. egyház szertartásai mellett, a csongrádi róm. kath. sírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 9-én d. e. 8 $\frac{1}{2}$ órakor fog a csongrádi róm. kath. templomban, a megdicsőült lelkiüdvéért a Mindenható Istennek bemutatni. Csongrád 1900. évi áprilisi hó 6-án. Áldás és béke legyen emlékének! Az elhunyt gyermekei: Réti Ernő, Réti János, Réti Emilia férj. Mocsári Gerőné, Réti Ferencz, Réti Ida, Réti Janka özv. Paksy Jozsefné. Menyei: Erős Mária férj. Réti Ferencné, Mársits Erzsébet férj. Réti Jánosné. Vőjei: Mocsári Gerő, Iffenz Antal. Unokái: Mocsári Aranka férj. Iffenz Antalné, Mocsári Olga, Mocsári Margit, Réti Jenő, Réti Viola, Réti Rózsika, Réti Zoltán, Réti János. Dédunokái: Iffenz Emilia, Iffenz Erzsike, Iffenz Margitka.

— **Kéjutazás akadályokkal.** Az 1881. évi 42 t. cikk az ármentesített területek földadójának visszatérítését kimondván: e tárgyban Csongrád község is kárpótlásra tart igényt, s bizonyos jutalékot meg is nyert már az államkincstártól, amit nem is remélt. Nem kellett ehhez semmi féle protekció, mert ehhez való jogát a városnak senki el nem vitathatja, sem kérelmezni nem szükséges. Mégis a legutóbbi közgyűlés egy kis kéjutazásra mutatott hajlandóságot. Már a város pénztárát ily uton is megapasztani, mert már a világon mindenütt még Szentesen is kimentek divatból a város kontójára rendezett kéjutazások. Ugy halljuk, hogy megfelelőbbé e határozatot, mert bizonyosak abban, hogy azt megsemmisíti a törvényhatóság.

— **Fölszentelés.** A «Tiszavidék» mult számában jelezte Hegyi Antal, hogy a mai napon fogja fölszentelni az új takarékot.

Uram! bocsásd meg neki, hisz nem tudja, mit cselekszik. Ekkora profanizálását a szentségeknek még nem láttuk. Ennyire, a föld salakjába rántani a szenteket még nem tapasztaltak.

Hát már nem emlékeznének polgártársaink, mikor fél évvel ezelőtt megszentelte a községháza kulcsát és várospecsétjét és úgy adta át Ludrovai István akkori bíró úrnak, hogy használja okosan, bölcsen, a haza javára és városunk boldogítására, és használat közben állandóan tanúsítson oly bölcsességet, miként azt eddig cselekedte.

Óh bölcsesség jeles edénye, leborulunk előtted és bámuljuk a te mélységedet.

Ugyanaz a Hegyi áldotta és szentelte fel a kulcsokat és adta át Ludrovainak, aki fél év multán azt írja ugyan erről az

emberről, hogy 30 év óta bolond, hát a mult év júniusa nem foglaltatik benn e 30 évben? és félévre rá, mert ez a bolondnak tartott ember nem hajtotta fejét Hegyi jáрма alá, most kigunyoltatik általa.

Valjon ez a takaréki fölszentelt kulcs fél év után milyen áldásban fog részülni Hegyi részéről? Valjon milyen bölcsességgel fogja átkozni fél év után ez áldatlan kulcsot, mely már eddig is sok békétlenséget okozott neki.

Óh Hegyi Sámuel, mi téged bámul!

— **Az új takarékok megnyitása.** Ma délután nyitják meg Hegyiék az új takarékokat, melynek még czéggjegyzése meg sem történt. De Hegyi Antal már nem tudta tbe várni a czéggjegyzést, hogy az ő komédiás fölszentelési szerepét el ne játssza, még mielőtt a nép szét megy dologra, hát siet fölszentelni. Nagy komédiás kend, Hegyi Páter, de hogy még a szentekkel is eljárassa a farsangi komédiát, ezt már, még öntől sem föltételeztük.

— **Tilalmas halászati idő.** Aki szereti a halat, az ne késsék e héten jól lakni vele, mert a jövő héten be áll a halászati tilalom és június közepéig nem szabad fogni halat.

— **Hajó közlekedés Szeged és Szolnok közt.** Tegnap f. hó 7-én indult meg a hajó Szeged és Szolnok közt naponként fog közlekedni épp úgy, mint a mult évben.

A boldogulás útján. A gazdagságról azt tartották a nevető filozófusok, hogy nem egyéb a szerencse és a halál versenyfutásánál. Mindenki arra van rendeltetve, hogy gazdag legyen, csak hogy sokan nem érik meg a vagyon beköszöntét. A dolog attól függ, hogy melyik jut előbb az emberhez: a szerencse-e vagy az élet vége? Ezen bizony csakis nevető filozófusok vigasztalódhatnak, azok is könyvek közt nevetve. Az étellel küzdő embernek ez a filozófia nem vigasztalás, hanem lemondás. Hanem a haladás, a mely a boldogulás útját egyengeti, az ő számára is talál vigasztalást. Olyan, a mely több a vigasznál: éltető reménység. Ez a találmány az osztálysorsjáték. Vagy százötven esztendő, nálunk még csak három éves. De már nálunk is meggyökerezett. Mert kielégíti az embernek a szerencséhez való jussát. Mert megadja minden embernek a becsületes gazdagodás lehetőségét és mert a nyereség fogalmát kihámozta rejtélyes burkából. A nyereség már nem vak szerencse, hanem valószínűség. Már nem bolond esély, hanem matematikai lehetőség. Mert az osztálysorsjáték minden második résztvevőjének nyernie kell. Ha egyebet nem, a betétjét vissza kapja. A mi azt jelenti, hogy a kockázat minimális. A főbb nyereségek száma is nagy, a sommájuk pedig impozáns. Ezek, tizezrek, százazrek, még millió is nyerhető. Az osztálysorsjáték felszabadította az embert attól a fatalisztikus megnyugvástól, hogy a gazdagság beköszöntét nem élheti meg. Ezer és ezer ember jutott jó módhoz néhány év alatt és nagy azoknak a száma,

a kik egyenesen gazdagok lettek az osztálysorsjáték által. A mely nem babonán alapuló lutri, hanem rendes üzlet a szerencséjével. Fel is fogta ezt a középosztály és fel is karolta az osztálysorsjátékot. A nyerők statisztikája azt bizonyítja, hogy a középosztály tagjai: kereskedők, iparosok, gazdák, hivatnokok, lateinerek keresik és találják meg benne a szerencséjüket. A vagyon függetlenséget, önállóságot ad, senki ezt jobban nem érzi, mint a szellem és a test munkása, a kinek a vagyonra való vágyakozása nem kapzsiság, hanem a függetlenség felé való törekvés. Ezt a törekvést kielégíti az osztálysorsjáték, a mely a maga tömörkedő nyereségével és minimális kockázatával a szerencse leczövekezését jelenti. A ködös epekedés a valószínűségben való bizakodás került. Mindenki számíthat már a jólét beköszöntére, a nélkül, hogy léha ábrándozónak tarthatnák.

Kossuthnak leghivebb arcképe 1849-ből
Remek kivitelű arcképe készült el a nemzet atyának. Gróf Kreith Béla a budapesti Kossuth-muzeum alapítója, régen fírad azon, hogy a szabadságharc legnagyobb fiának képeit hiv reprodukcióban terjesse. Most jelent meg Kossuth Lajos életnagyi arcképe gyönyörű fényképyomatban. Ez a kép az eddigiek közt Kossuthnak legtökéletesebb, leghivebb arcképe 1849-ből, tehát abból a korból, a mikor küzdelmeinek és dicsőségének zenithjén állott. Mint ilyen kétszeresen drága ereklye, mert ebből az időből nincsen róla hiven készült képünk. Ezen az arcképen minden ott van, ami benne nagy volt: a tűz, az elszántság, a hazáért és nemzetért való rajongás, a szabadságérti lelkesedés és a lángész ihlete. Kossuth Lajos ilyen volt, csakis ilyen lehetett. Valóban nemes és hazafias szolgálatot teljesítettek azok, akik ezen legujabb Kossuth-arcképet a magyar közönség számára megteremtettek. Ne hiánvozzék ez a kép egyetlen házból, egyetlen korból sem. Ez életnagyi arckép ára csak 3 firt 40 kr. Az 1848-49-i ereklye-muzeumban Budapest, IV., granátos-utca 14. Szabadságharcunk hőseinek és vértanúink emlékeinek e pantheonát támogatja mind, aki a becses képet megszerzi.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Hirdetések
FELVÉTELNEK
lapunk kiadóhivatalában.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzeséplő készleteit, „Millenium” legujabb szerkezetű: fűkaszáló-, marokrakó- kéveköto aratógépeit,

melyek főelőnyei: **préselt aczéllemez-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatlan szerkezet,** továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasutársaság resiczei mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3 $\frac{1}{2}$ és 4 lóerejű gőzeséplő-készleteit Sack-rendszerű, aczélöntésű ekefővel ellátott **ekéit, „Boni”-féle kéttengelyű eketalyigait, járgányos cséplő-készleteit, szacsavágóit** és egyéb mezőgazdasági eszközei.

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügyelőinket legyennek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meghatalmazásukat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezenn hatálytalanoknak nyívanítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csakis azok járhatnak el a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláirt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a **közönség tévútra vezessék és nehogy nevünkkel visszaélések törtéhesenek,** felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenképp, a ki nevünkben eljár, **írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük** s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

Képvisező: **Fischhof Mór Szeged.**

A. M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

Nem hull a haj nincs többé kopasz ember.

Felfedeztem és százaszor pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön nem szűnik a hajhullás, korpa-képződés és mindennemű fejbőrbetegség.

EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 kor. 10 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és pipereczik-kereskedésben.

Főraktár: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12. sz.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: Góth Gyula, illat- és pipereczik nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Főter

Vidéki megrendeléseket iránvétel azonnal eszközöl:

DOBÉ NÁNDOR

uri, női és színházi fodrász
Budapest, Nefelejts-utca 27.

Szeniaciót kelt a gyogyfukivonatom, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen megátolni a megkopaszodást.

Egyedül készítő és szétjelküldési raktára.
20-11

M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szeeszkavágók, répvágók, kukorleza-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Néikülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J. VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI

Évezredek óta el vannak terjedve az egész világon a kevés azon család, a hol ez a páratlan házi gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek a dugulásnak következményei, mint például zavar az opakeringésben, a hájfájdalmak, szélbántalmak, kólika, ar nyér stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vörzregénység eseteiben a az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápkór stb. E vértisztító labdacsok nagy előnye, hogy szeliden hatnak, fájdalmat nem okoznak a így a legyöngébb szervezettel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

Használati utasítás mellékelve.

1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr.
1 tekerés, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.
A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tekerés	1 frt 25 kr.
2 tekerés	2 frt 30 kr.
3 tekerés	3 frt 35 kr.
10 tekerés	9 frt 20 kr.

Egyedül készítő és szétküldési főraktár:
Pserhofer J. gyógyszerész
Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségükéül fogva a labdacso a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utánaetelnek, tehát mindenki csak Pserhofer-fele vértisztító labdacsokat kérjen, a csak azok valódiak, amelyek dobozaik fedelén piros színben „Pserhofer“ kézírása látható.

Néikülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Stamptalan hála- és elismerő nyilatkozat!
A legelőkelőbb orvosok által ajánlva!

Óvakodjunk utanzatoktól!
Ezen labdacsok hatása gyors és biztos!